

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (26 באוגוסט - 2 בספטמבר 2014)

מימין אבו מאזן בנאום מכריז על הפסקת האש (ופא, 26 באוגוסט 2014 משמאל: אסמאעיל הניה מבקר במחנה הפליטים שאטי לאחר ההכרזה על הפסקת האש (פלסטין אלן, 29 באוגוסט 2014).

עיקרי המסמך

- ב-26 באוגוסט 2014, בתום חמישים ימי לחימה, נכנסה לתוקפה הפסקת אש בלתי מוגבלת בזמן. מאז נשמרת הרגיעה ברצועת עזה. הסכם הפסקת האש כולל פתיחה מידית של המעברים והרחבת מרחב הדיג. תוך חודש ימים יחלו הצדדים לדון בסוגיות המרכזיות בהן פירוז הרצועה, והקמת נמל תעופה ונמל ימי.
- ברצועת עזה וברחבי יהודה ושומרון החלו עצרות הניצחון. במהלך נאומו הבכירים חזר המסר לפיו במהלך ימי הלחימה הם הצליחו להביס את ישראל, לשנות את "כללי המשחק" ולשתק את החיים בישראל. כמו כן הדגישו הדוברים, כי לא מדובר במערכה האחרונה של "ההתנגדות" אלא שלב חשוב נוסף לקידום היעד של שחרור ירושלים ופלסטין. כמו כן הדגישו הדוברים, כי לא יסכימו לפירוז הרצועה מנשק.
- במקביל החלו במאמצים לשיקום הרצועה. במהלך חודש אוקטובר אמורה להתקיים ועידה בינלאומית בנושא בקהיר.

מבצע "צוק איתן" – תמונת מצב

הכרזה על הפסקת אש

■ ב-26 באוגוסט 2014 בשעה 19:00, בתום חמישים ימי לחימה, נכנסה לתוקפה הפסקת אש בלתי מוגבלת בזמן. בהסכמת הצדדים, כולל הסכם הפסקת האש פתיחה של המעברים והרחבת מרחב הדיג. **במסגרת זאת התחייבה ישראל לפתוח מיידית את המעברים ולאפשר הכנסת ציוד הומניטארי וציוד לשיקום הרצועה תחת פיקוח ישראלי.** כמו כן הסכימה ישראל להרחיב את אזור הדיג מעבר לשלושה מיילים. תוך חודש ימים יחלו הצדדים לדון בסוגיות המרכזיות בהן פירוז הרצועה, והקמת נמל תעופה ונמל ימי (ynet, 26 באוגוסט 2014). ב-30 באוגוסט 2014 הודיע פיקוד העורף על חזרה לשגרה וסגירת המקלטים הציבוריים (דובר צה"ל, 30 באוגוסט 2014).

■ עד מועד ההכרזה על הפסקת האש נמשך ירי המאסיבי של רקטות ופצצות המרגמה לעבר שטח ישראל בדגש על יישובי עוטף עזה. לקראת ההכרזה על הפסקת האש אף גבר הירי. ב-26 באוגוסט 2014, שעות ספורות לפני כניסת הפסקת האש לתוקפה, נהרגו מרסיסי פצצות מרגמה, שני ישראלים, תושבי קיבוץ נירים, שעסקו בתיקון קווי מתח גבוה, שניזוקו כתוצאה מהירי. כלי טיס של חיל האוויר המשיכו לתקוף עשרות מטרות טרור ברחבי הרצועה.

סיכום המבצע עד להפסקת האש

■ סה"כ אותרו במהלך ימי מבצע "צוק איתן" 3,852 נפילות של רקטות בשטח ישראל. כמו כן נורו מאות פצצות מרגמה, בעיקר לעבר יישובי עוטף עזה. תשע מערכות כיפת ברזל, שהיו פזורות ברחבי הארץ יירטו כ-735 רקטות.

■ חיל האוויר ביצע למעלה מ-5,200 תקיפות נגד יעדי טרור ברחבי רצועת עזה. בין המטרות שהותקפו (דובר צה"ל, 29 באוגוסט 2014):

- 1,814 משגרים ויעדים נוספים הקשורים למערך ירי הרקטות ופצצות המרגמה.
- מאות מבנים, ששימשו כמוצבים צבאיים.
- 1,914 מוקדי פיקוד ושליטה ותשתיות.
- 237 מוסדות ממשל, שתמכו בפעילות הטרור.
- 191 אתרים לייצור ואחסון אמצעי לחימה.

■ במסגרת הפעילות הצבאית פעלו כוחות היבשה של צה"ל בעיקר נגד מערך המנהרות של חמאס. הטיפול במנהרות כלל איתור, מיפוי והשמדה של 32 מנהרות. 13 מהן הושמדו כליל, 13 מנהרות נוטרלו ופעילותן של שש מנהרות שובשה. כל המנהרות אופיינו במספר רב של פיצולים ופירי המנהרות, שחלקם היו ממולכדים היו פזורים בכל שטח הרצועה. השמדת המנהרות נועדה לסכל פיגועי טרור, שתכננה חמאס לבצע באמצעותן (דובר צה"ל, 28 באוגוסט 2014).

■ סה"כ נהרגו במהלך מבצע "צוק איתן" 66 חיילים ושישה אזרחים.

תגובות והתבטאויות של הגורמים השונים

ישראל

■ לדברי **בנימין נתניהו**, ראש הממשלה, לא הסכימה ישראל לקבל שום תנאי מהתנאים, שהציבה חמאס והפסקת האש הושגה ללא תנאים. הדבר היחיד לו הסכימה ישראל הוא לבצע שיקום הומניטארי של רצועת עזה כשאמצעי הפיקוח ויכולות הפיקוח הם בידיה של ישראל. זאת, לדבריו כדי למנוע הכנסת נשק או חומרים היכולים לשמש לייצור אמצעי לחימה (אתר משרד ראש הממשלה, 27 באוגוסט 2014).

הרשות הפלסטינית

■ כלי התקשורת הפלסטינים הדגישו את חלקו של **אבו מאזן**, יו"ר הרשות הפלסטינית, בהשגת הפסקת האש ומאמציו להביא לשיקום הרצועה. בראיון, שהעניק אבו מאזן, האשים את חמאס באחריות למבצע "צוק איתן" והדגיש, כי אסור לשום ארגון להחליט לצאת למלחמה על דעת עצמו. לדבריו, ההחלטה על שלום או מלחמה צריכה להיעשות רק על ידי ממשלה מאוחדת. אבו מאזן גם רמז בדבריו לקיומה של "ממשלת צללים" ברצועת עזה המתנגדת לפיוס ולאחדות העם הפלסטיני. בהתייחס ל"פשעה" של ישראל במלחמה טען, כי מדובר ב"שואה שאסור שתשנה" והצהיר, כי יפנה למוסדות בינלאומיים לצורך הוקעתה של ישראל. אבו מאזן גם הצהיר, כי הוא מעוניין בהמשך ההתקדמות לקראת פיתרון מדיני על בסיס גבולות 1967 (ערוץ הפלסטיני הממסדי, 28 באוגוסט 2014).

ארגונים פלסטינים ברצועת עזה

■ כלל הארגונים הפלסטינים ברצועת עזה ובראשם חמאס, הביעו שביעות רצון רבה מכניסת הפסקת האש לתוקפה. במקביל החלו ברצועת עזה **בביסוס נרטיב הניצחון**. במהלך נאומו הבכירים חזר המסר לפיו במהלך ימי הלחימה הם הצליחו להביס את ישראל, לשנות את "כללי המשחק" ולשתק את החיים בישראל. כמו כן הדגישו הדוברים, כי **לא מדובר במערכה האחרונה** של "ההתנגדות" אלא שלב חשוב נוסף לקידום היעד של **שחרור ירושלים ופלסטין**. כמו כן הדגישו הדוברים, כי **לא יסכימו לפירוז הרצועה מנשק**.

חמאס

■ עם ההכרזה על הפסקת האש יצאו בכירי חמאס ממקומות המסתור, בהם שהו במהלך המבצע, והחלו להשתתף בעצרות והפגנות ניצחון. דוברי חמאס הקפידו להדגיש, כי הניצחון הושג הודות **להתלכדותן של כל הזרועות הצבאיות בשטח ותפקודן כזרוע אחת**.

■ יום לאחר ההכרזה על הפסקת האש ערך **אסמאעיל הניה**, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס, הופעה פומבית ראשונה ונאם מול משכן המועצה המחוקקת בעזה. בדבריו הדגיש הניה, כי הם לימדו את ישראל לקח וכי **ישראל שינתה בעקבות המבצע את תוכניותיה הצבאיות המבוססות עתה על הגנה ולא על מתקפה**. לדבריו מדובר במלחמה חסרת תקדים בהיסטוריה של ישראל והניצחון במערכה זו כפול מזה של המערכה הקודמת (מבצע "עמוד ענן"). הוא שיבח את עמידתם האיתנה של תושבי הרצועה וכינה אותם

"גיבורים" הדגיש את מותם של בכירי הזרוע הצבאית וכינה אותם סמלי הניצחון ובירך את כל הזרועות הצבאיות ובראשן הזרוע הצבאית של חמאס (ערוץ אלאקצא, 27 באוגוסט 2014).

■ להלן התבטאויות נוספות:

● **אבו עבידה**, דובר הזרוע הצבאית של חמאס, נשא דברים בשכונת שג'אעיה והדגיש את ניצחון "ההתנגדות" על ישראל. אבו עבידה העלה על נס את יכולותיה והצלחותיה של הזרוע הצבאית **להכות בעומק ישראל, לגרום להגירת עשרות אלפי תושבי הדרום ולהכניס שישה מיליון תושבים למקלטים**. הוא האשים את ישראל בגיבוש בנק מטרות "שקרי" הכולל גני ילדים, מקלטי אזרחים, בתי חולים ובתי ספר בעוד הזרוע הצבאית התמקדה בתקיפת יעדים צבאיים בלבד (ערוץ אלאקצא, 27 באוגוסט 2014).

● **מוסא אבו מרזוק**, חבר הלשכה המדינית של חמאס אמר, כי "ההתנגדות" ניצחה במערכה. לדבריו ראש ממשלת ישראל לא השיג שום דבר מהתנאים, שהציבה ישראל להסכם במיוחד בכל הנוגע להגבלת פיתוח אמצעי הלחימה והיכולות הצבאיות של חמאס. כמו כן היא לא הצליחה להרוס את המנהרות או להשיג כניעה (מען, 28 באוגוסט 2014). בהתבטאות נוספת אמר מוסא אבו מרזוק, כי הפסקת האש הנוכחית בין ישראל לחמאס אינה מוגבלת בזמן וכי מועד לחידוש המשא ומתן במצרים ייקבע בימים הקרובים. הוא הטיל על ממשלת ההסכמה הלאומית אחריות מלאה על המצב ברצועת עזה ועל שיקומה (ערוץ אלאקצא, 31 באוגוסט 2014).

● **סאמי אבו זהרי**, דובר חמאס, אמר, כי סדר העדיפות של חמאס עתה הוא שיקום הרצועה, שיקום יכולות "ההתנגדות" והפקת תועלת מדינית מההצלחה הצבאית שלה. לדבריו ההסכם עונה על דרישות רבות וישנן כמה דרישות עליהן ידונו בתקופה הקרובה. הוא הוסיף, כי חמאס מחזיקה ב"קלפי מיקוח" רבים, המהווים לחץ ו על ישראל כדי שהיא תענה לדרישות ותתחייב לכל מה שהוסכם עליו (צפא, 27 באוגוסט 2014).

● **מחמוד אלזהאר**, בכיר חמאס אמר, כי הוא משוכנע שממשלת ישראל תתחייב לנושאים שהועלו במסגרת הסכם הפסקת האש. אלזהאר הוסיף, כי התחייבותה של ישראל להסכם אינה נובעת מכך שהיא מחויבת לאמנות חוזים והסכמים אלא מכיוון שהיא מעוניינת בשקט ואינה יכולה להרשות לעצמה לשוב לתוקפנות (אלקדס אלערבי, 29 באוגוסט 2014).

הג'האד האסלאמי בפלסטין

■ **רמצי'אן עבדאללה שלח** מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין שוחח עם אבו מאזן בטלפון והודה לו על מאמציו להגיע להסכם הפסק האש (ופא, 27 באוגוסט 2014). **ח'אלד אלבטש**, בכיר בג'האד האסלאמי בפלסטין ונציג הארגון במשלחת שיחות ההרגעה במצרים, אמר כי המשלחת הפלסטינית ממתינה עתה להזמנה רשמית לחידוש השיחות. לדבריו מצרים ביקשה מהצד הפלסטיני לדווח בפירוט על כל הפרה של ההסכם כדי לדון בכל תקלה (פלסטין אליום, 31 באוגוסט 2014).

מצרים

■ על פי איהאב בדוי, דובר הנשיאות, קיבל עבד אלפתאח אלסיסי, נשיא מצרים שיחת טלפון מאבו מאבו בה הוא הודה למצרים על מאמציה ועל המגעים הנמרצים והמוצלחים, שניהלה כדי להגיע להפסקת אש. במהלך השיחה, הדגיש נשיא מצרים, כי העניין הפלסטיני הוא עניין מרכזי עבורה וכי מצרים תמשיך לתמוך בזכויות הפלסטינים בדרך לכינון מדינה עצמאית (אלמצרי אליום, 27 באוגוסט 2014). סמיח שכרי, שר החוץ של מצרים, אמר כי מצרים תחל בימים הקרובים לקיים מגעים עם הצד הישראלי והצד הפלסטיני כדי לנסח מסמך עליו יתבסס המשא ומתן העקיף. הוא הביע תקווה ששני הצדדים ירתמו לקיום משא ומתן אפקטיבי ותושג הבנה הדדית (רוסיה אליום, 31 באוגוסט 2014).

איראן

■ מחמד ג'ואד טריף, שר החוץ האיראני, שוחח עם עבדאללה רמז'אן שלח, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין ועם ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, בירך אותם על הניצחון במערכה והביע תקווה, כי הניצחון הוא רק תחילת ניצחונות גדולים יותר. מזכיר המועצה העליונה האיראני אשר שוחח עם השניים ציין, כי איראן תמיד עמדה לצד "ההתנגדות" (ח'בר, איסנא 28 באוגוסט 2014).

■ עלי אכבר ולאיתי, יועץ המנהיג האיראני לעניינים בינלאומיים, שיבח את העם הפלסטיני על עמידתו בלחימה במשך כחמישים ימים "עד שהצליח להשיג את התנאים שביקש להפסיק אש". הוא הוסיף, כי איראן היא זו אשר סיפקה לפלסטינים את רוב הנשק, שבו עשו שימוש במהלך הלחימה והיא זו אשר סייעה להם לייצר בעצמם נשק כזה. לדבריו איראן הייתה המדינה היחידה, שסייעה לרצועת עזה מפני ששאר המדינות חששו לסייע בשל לחץ מדינות המערב (אלעאלם, 31 באוגוסט 2014).

ירי הרקטות לעבר ישראל

ירי רקטות לעבר ישראל

■ עד ההכרזה על הפסקת האש נמשך הירי המאסיבי של רקטות ופצצות המרגמה לעבר שטח ישראל בדגש על יישובי עוטף עזה. לקראת מועד כניסת הפסקת האש לתוקפה אף גבר הירי. בשעה 1700 שוגרו מטחי רקטות לעבר אשדוד, אשקלון, אופקים קריית מלאכי ובאר שבע. במקביל נמשך ירי פצצות המרגמה לעבר יישובי עוטף עזה. כתוצאה מירי פצצות המרגמה נהרגו ב-26 באוגוסט 2014, שעות ספורות לפני ההכרזה על הפסקת האש, שני ישראלים תושבי קיבוץ נירים.

שרידי רקטה, שנפלה בגן ילדים באשדוד שעות ספורות לפני הפסקת האש (משטרת ישראל 26 באוגוסט 2014)

הרוגים ישראלים

■ כתוצאה מירי פצצות המרגמה נהרגו ב-26 באוגוסט 2014 שני ישראלים תושבי קיבוץ נירים, שנפגעו מרסיסים שעה שעסקו בתיקון קווי מתח גבוה, שניזוק כתוצאה מירי. כמו כן נפצעו חמישה בני אדם, אחד מהם באורח קשה. ההרוגים הם:

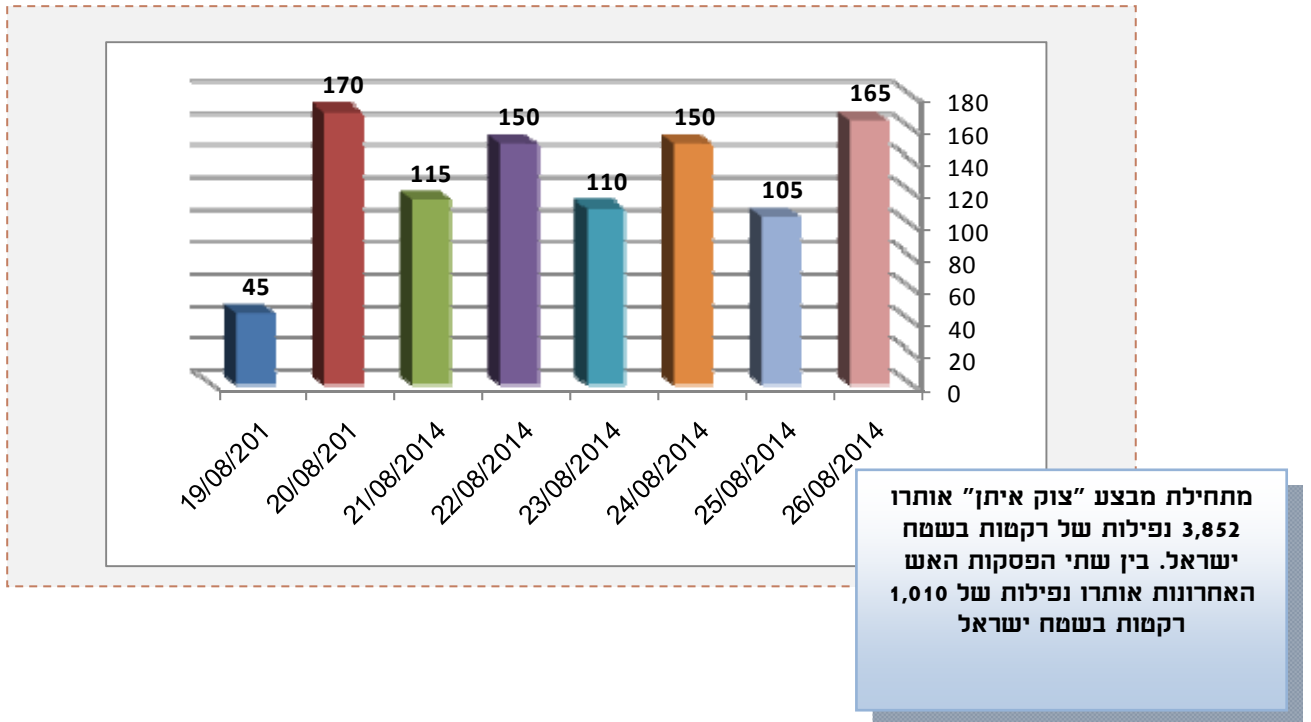
- **זאב עזין ז"ל**, בן 55, נשוי ואב לחמישה ילדים. שימש במשך שנים רבות רכז הביטחון של קיבוץ נירים.
- **שחר מלמד ז"ל**, בן 43, נשוי ואב לשלושה ילדים. שימש כסגנו של רכז הביטחון.

■ ב-29 באוגוסט 2014 מת מפצעיו חייל צה"ל **סמל נתנאל ממן ז"ל**, שנפצע ב-22 באוגוסט 2014 מרסיסי רקטה בעת שהיה במכוניתו בגן יבנה. סמל נתנאל ממן, בן 21, מגן יבנה שירת כטכנאי בחיל החימוש. חייל, נוסף, **סמל שחר שלו ז"ל**, מת מפצעיו ב-31 באוגוסט 2014. סמל שחר שלו ז"ל, בן 20 מאלוני הבשן נפצע באורח קשה בקרב בח'אן יונס ב-23 ביולי 2014.

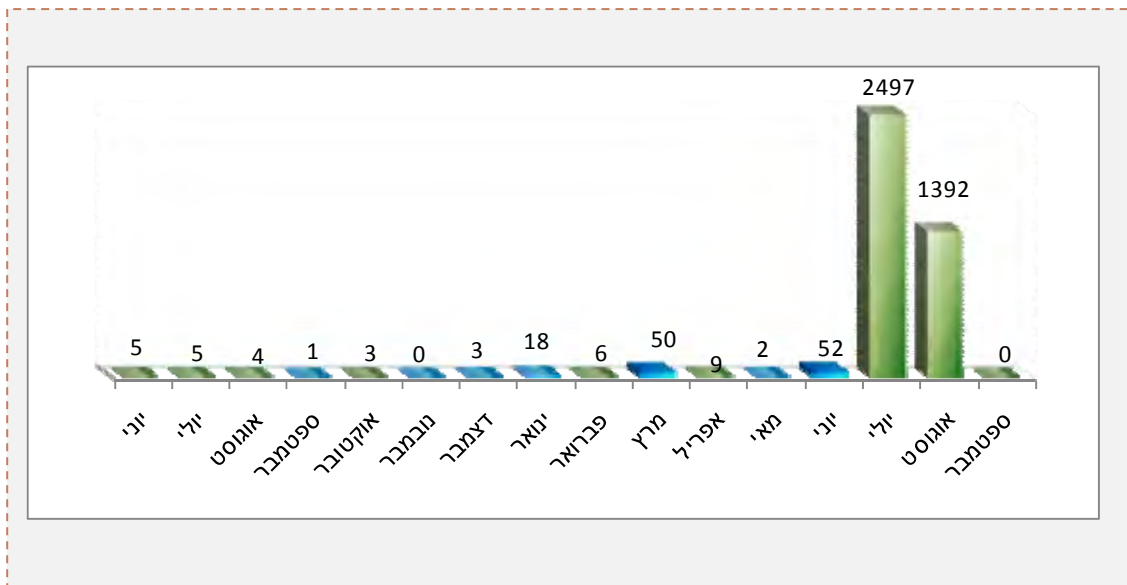
קבלת אחריות לירי

■ על רוב ירי הרקטות ופצצות המרגמה **קיבלו אחריות הזרוע הצבאית של חמאס והזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין**. ארגונים נוספים דוגמת וועדות ההתנגדות העממית קיבלו גם הם אחריות לירי. במהלך הימים האחרונים של המבצע ניסו ארגוני הטרור **לשמור על רציפות ירי בעיקר של פצצות מרגמה לעבר יישובי עוטף עזה**.

נפילות רקטות בשטח ישראל בין שתי הפסקות האש¹

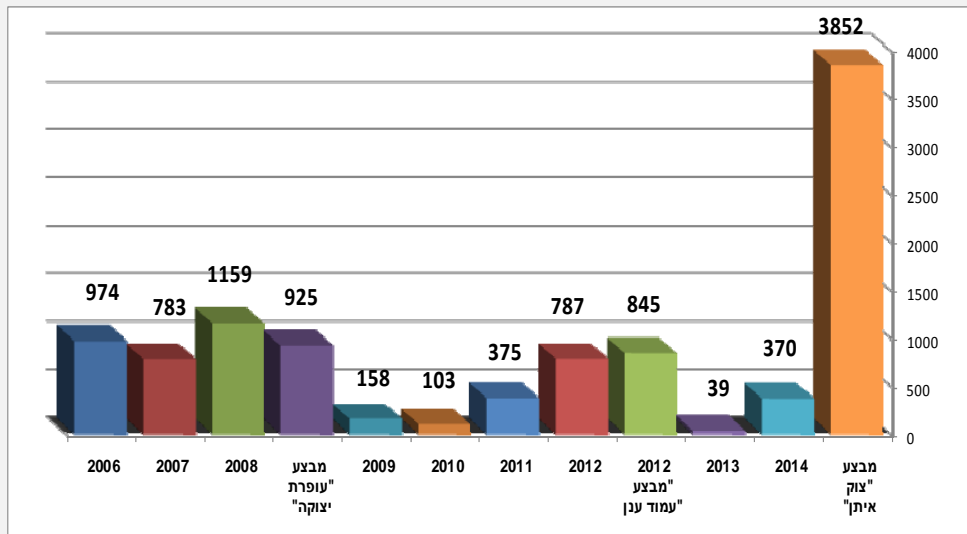

נפילות רקטות בחתך חודשי (2014-2013)

¹ נכון ל-2 בספטמבר 2014. נתונים סטטיסטיים אלו אינם כוללים ירי פצצות מרגמה כמו כן אינם כוללים רקטות שנורו אך נפלו בתחום רצועת עזה.

נפילות רקטות בדרום ישראל בחתך שנתי²

תגובות צה"ל

■ בהתאם להחלטת ישראל להגיב על כל ניסיון לירי לעבר ישראל, ביצעו כלי טיס של חיל האוויר מספר רב של תקיפות נגד מטרות טרור ברצועת עזה. עד להכרזה על הפסקת האש המשיכו כלי טיס של חיל האוויר לתקוף עשרות מטרות טרור ברצועת עזה.

שימוש במבני ציבור ככיסוי לפעילות צבאית/טרוריסטית

■ במהלך ימי המבצע עצרו כוחות הביטחון הישראליים כ-150 פעילי חמאס וארגוני טרור נוספים ברצועת עזה. הללו הובאו לחקירה, ששימשה בעיקר לקבלת מידע התרעתי והעברתו לכוחות הלוחמים בשטח. במהלך החקירות עלה שוב נושא השימוש, שעשתה חמאס באוכלוסייה האזרחית ובמבני ציבור לצורך פעילותה הצבאית/טרוריסטית. במסגרת זו בלטו השימוש במסגדים ובבתי חולים כנקודות התכנסות, מפגש והסתתרות. עוד עלה, כי בקרבם ובקרבת מוסדות חינוך נחפרו מנהרות, בורות שיגור ומוקמו מחסני אמצעי לחימה (שירות הביטחון הכללי, אוגוסט 2014). להלן מספר דוגמאות:

■ שימוש במסגדים:

- עבד אלרחמן בעלושה מח'אן יונס מסר על שני מסגדים בעיר (אלסמא, ואלאברא) המשמשים כנקודת איסוף והתכנסות של פעילי חמאס. במסגד אלאברא ההתכנסות מתבצעת במקלט תת-קרקעי הנמצא במסגד.
- מחמד רמצ'אן מח'אן יונס מסר, כי בפברואר 2014 עבר הכשרה כמפעיל נשק נ"ט, שהתקיימה באולם הממוקם תחת מסגד אלשאפעי בח'אן יונס. לדבריו משמש המקום כמרכז הדרכה של הזרוע הצבאית של חמאס. עוד מסר, כי מסגד אלאצלאח ומסגד אלבנא בח'אן יונס שימשו בעת הלחימה כנקודות איסוף ליציאה לפעילות צבאית, כולל פעילות במנהרות התקיפות.

³ נתונים אלה אינם כוללים ירי פצצות מרגמה.

- **מחמד אלקדרה** מח'אן יונס מסר, כי **מסגדים משמשים כמקום להסתרת אמצעי לחימה כגון RPG, מקלעים כבדים מסוג PKC, ורובי סער מסוג קלצ'ניקוב.**
- **חאתם אבו רצ'א** מח'זאעה מסר, כי **מסגד אלתקווא משמש כנקודת תצפית ממנה מועברות הנחיות לחוליות מטמיני מטענים של פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין.**

■ **מיקום מנהרות בסמיכות לגני ילדים:** **מחמד אבו דראז** מעבסאן הגדולה מסר, כי את המנהרה בה עבד החלו לחפור בצמוד למרפאה באלפוח'אר. עוד מסר, כי סמוך לאזור בו נעצר נמצא גן ילדים ובצמוד אליו מרפאה. לדבריו הם קיבלו הנחייה לפיה במקרה של חטיפה עליהם הביא את החטוף לגן הילדים.

■ בתי חולים כמקומות מסתור :

- **מחמד קדרה** מח'אן יונס מסר, כי **בכירי חמאס מסתתרים בבתי חולים.** לדבריו שומרי הראש החמושים של הבכירים לבושים בדרך כלל במדי משטרה והם מאיישים את עמדת הקבלה בבתי החולים. אותם שומרי ראש חוסמים אזורים בבית החולים ולא מאפשרים לחולים גישה אליהם.
- **נאפז שלוף** מרפיח מסר, כי **בבית החולים אלנג'אר מסתתרים פעילי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין.** לדבריו חלק מהאזרחים שנזקקו לטיפול רפואי הוצאו מבית החולים.

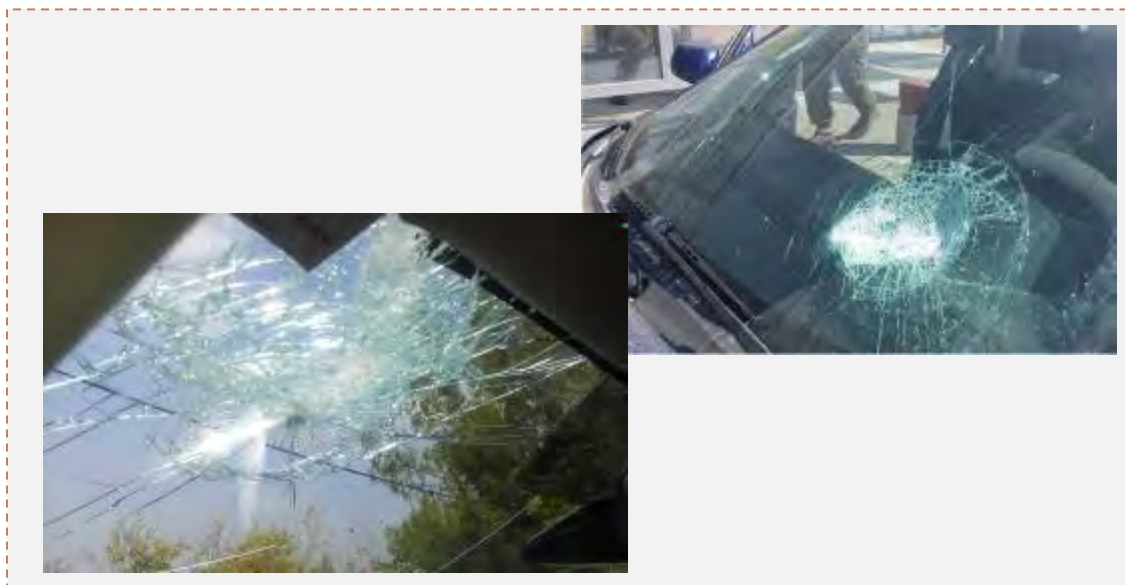
יהודה ושומרון

אירועים אלימים בשטח

■ ביהודה ושומרון נמשכה האלימות במסגרת מה שמכונה "ההתנגדות העממית". במסגרת זו יודו אבנים לעבר כוחות ביטחון ואזרחים ישראלים, הושלכו בקבוקי תבערה בצירים מרכזיים ביהודה ושומרון. כמו כן התקיימו הפגנות בערים הגדולות ובמוקדי החיכוך "המסורתיים" (בלעין, נעלין, נבי צאלח, קדום, בית אמר ועוד), רובן כהזדהות עם רצועת עזה.

■ להלן מספר אירועים :

- **31 באוגוסט 2014** - אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראליים סמוך **לצומת חלחול** (צפונית לחברון). צעיר כבן 20 נפצע באורח קל. כמה כלי רכב ניזוקו (סוכנות תצפית, 31 באוגוסט 2014).
- **31 באוגוסט 2014** - אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך **לדיר אבו משעל** (צפונית מערבית לראמאללה). ישראלית נפצעה באורח קל, נכדותיה, שהיו עימה בכלי הרכב, לא נפגעו. נזק נגרם לכלי הרכב (סוכנות תצפית, 31 באוגוסט 2014).
- **1 בספטמבר 2014** - אבנים יודו לעבר אוטובוס **בירושלים**. פעוטה בת שלוש נפגעה באורח קל מרסיסים ופונתה לבית החולים (משטרת ישראל, 1 בספטמבר 2014).
- **1 בספטמבר 2014** - בקבוק תבערה הושלך לעבר כלי רכב ישראלי **סמוך לצומת תפוח**. אזרח ישראלי נפצע באורח קל (משטרת ישראל 1 בספטמבר 2014).

מימין: כלי רכב שניזוק בצומת חלחול (סוכנות תצפית, 31 באוגוסט 2014). משמאל: כלי רכב שניזוק סמוך לדיר אבו משעל (סוכנות תצפית, 31 באוגוסט 2014 צילום: אהוד אמיתון)

סיכום פיגועי יולי 2014

■ על פי שירות הביטחון הכללי במהלך יולי 2014 (ימי מבצע "צוק איתן" ברצועת עזה) **חלה עלייה משמעותית במספר הפיגועים**, שבוצעו ביהודה, שומרון וירושלים. סה"כ בוצעו במהלך חודש יולי 2014, **507 פיגועים**³ לעומת 100 פיגועים, שבוצעו במהלך חודש יוני 2014. מרבית הפיגועים, **424**, היו במתווה של השלכת בקבוקי תבערה, **77** מהם בירושלים (לעומת 71 פיגועים במתווה זה במהלך חודש יוני). **35** פיגועי מטען, חמישה מהם בירושלים. **13** פיגועים במתווה של ירי מנשק קל (אחד מהם בירושלים). במקביל חלה עלייה חדה במספר הפרות הסדר והעימותים עם כוחות הביטחון הישראליים (אתר שירות הביטחון הכללי).

עצרות לרגל סיום הלחימה

■ פלסטינים רבים לקחו חלק בעצרות, שקיימו חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין ביהודה ושומרון לרגל ההכרזה על הפסקת האש. מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית פיקחו על האירועים, החרימו דגלי חמאס ואף עצרו מספר פעילים (צפא, אלרסאלה.נט, 30 באוגוסט 2014).

■ בעצרת שנערכה **בחברון** בה השתתפו תומכי חמאס, הושמע נאום של מחמוד אלזהאר, בכיר חמאס. אלזהאר קרא **להעביר את הניסיון הקרבי של "ההתנגדות" ליהודה ושומרון** כמו כן דרש להחרים סחורות ישראליות (אלערבי אלג'דיד, 29 באוגוסט 2014). **בשכם** נערכה עצרת תחת הכותרת "ניצחון עזה פאר האומה" בה השתתפו תומכי חמאס רבים. ח'ליל אלחיה, חבר הלשכה המדינית של חמאס ואביו של יחיא עיש, בכיר חמאס שנהרג בידי צה"ל, נשאו בה דברים (צפא, 29 באוגוסט 2014).

³ ספירת הפיגועים אינה כוללת כמה עשרות אירועי יידוי אבנים ביהודה, שומרון וירושלים.

עצרת ניצחון, שארגנה חמאס בשכם (דף הפייסבוק של הגוש האסלאמי באוניברסיטת אלנג'ח, 29 באוגוסט 2014).

■ ב-30 באוגוסט נערכה **באלבירה** מול בניין העירייה עצרת ניצחון, שאורגנה על ידי חמאס תחת השם "שבועת אמונים לניצחון". בעצרת השתתפו פעילי חמאס, שהציגו דגמים של רקטות ואמצעי לחימה נוספים. כמו כן התקיים מיצג המדמה השתלטות על מוצב ישראלי וחטיפת חיילים (דף הפייסבוק של הגוש האסלאמי באוניברסיטת ביר זית, 30 באוגוסט 2014; PALDF, 30 באוגוסט 2014).

מימין: פעילי חמאס אוחזים בדגמי כלי נשק, שנעשה בהם שימוש במהלך מבצע "צוק איתן". משמאל: מיצג של ניסיון חטיפה של חיילי צה"ל במוצב הישראלי (דף הפייסבוק של הגוש האסלאמי באוניברסיטת ביר זית, 30 באוגוסט 2014)

רצועת עזה

המצב במעברים

מעבר רפיח

■ עם ההכרזה על הפסקת האש נפתח מעבר רפיח לתנועה בעיקר לצורך יציאת פצועים פלסטינים לטיפולים במצרים וכדי להכניס שיירות סיוע לרצועת עזה. עם זאת פעילותו עדיין מתנהלת במתכונת מצומצמת בלבד (פלסטיין אליום, 30 באוגוסט 2014).

■ בהתייחסו למעבר רפיח אמר סמיח שכרי, שר החוץ של מצרים, כי מעבר רפיח הוא בעל אופי מיוחד והוא קשור לריבונות המצרית. לדבריו מתייחסת מצרים למעבר כפי שהיא מתייחסת לשדה התעופה הבינלאומי שלה ועל כן מצרים מפעילה את המעבר באופן שיענה על הצרכים הביטחוניים (רוסיה אליום, 31 באוגוסט 2014).

■ בדר עבד אלעאטי, דובר משרד החוץ המצרי אמר, כי מצרים לא תאפשר לשום גורם זר להיות נוכח בצד המצרי של מעבר רפיח בהדגישו, כי הסכם המעברים, שנחתם בשנת 2005, שנועד להסדיר את תנועת המעברים בין רצועת עזה, קבע שמשלחת אירופאית תהיה נוכחת בצד הפלסטיני של המעבר. הוא הבהיר, כי מצרים אינה מהווה צד בהסכם המעברים והצדדים בהסכם הם הרשות הפלסטינית, ישראל והאיחוד האירופאי, בעוד הצד המצרי של מעבר רפיח נתון לריבונות מצרית מוחלטת (מצראוי, 27 באוגוסט 2014).

המצב ברצועת עזה

■ לאחר ההכרזה על הפסקת האש החלו תושבי הרצועה לשוב לבתיהם. לדברי יוסף מוסא, מנהל אונר"א ברפיח נשאר במרכזי אונר"א רק אלה שנותרו ללא קורת גג וגם להם הם ימצאו פיתרון חלופי באמצעות מימון שכר דירה או מציאת בית מגורים חלופי (אלאיאם, 30 באוגוסט 2014). אונר"א פנתה בבקשה להקצות לה סכום של 295.4 מיליון דולרים לתמיכה בתושבי רצועת עזה, שעזבו את בתיהם (אתר אונר"א, 26 באוגוסט 2014).

■ מאמון אבו שהלא, שר העבודה בממשלת ההסכמה הלאומית, אמר כי מושקעים מאמצים לספק קרוואנים למשפחות, שבתיהן נהרסו במהלך מצבע צוק איתן. לדבריו הוקצה תקציב של 190 מיליון דולרים לרכישת הקרוואנים. הסכום נתרם על ידי הרשות הפלסטינית וגורמים נוספים. כמו כן הם פועלים עתה מול שלטונות מצרים כדי שיאפשרו הכנסת 3,000 קרוואנים, שתורכיה הבטיחה לספק (אלאיאם, 1 בספטמבר 2014).

■ חמאס הודיעה כי השלימה חלוקת סיוע, בשווי של שלושה מיליון דולרים, לתושבים שבתיהם נהרסו במהלך ימי הלחימה. לדברי מוסא אלסמאכ בכיר חמאס במרכז הרצועה, חולק סיוע ל-1,700 משפחות שבתיהן נהרסו וכל משפחה קיבלה סיוע בשווי של 2,000 דולר כסיוע ראשוני (צפא, 31 באוגוסט 2014).

■ **מפיד אלחסאינה**, שר העבודות הציבוריות והשיכון בממשלת ההסכמה הלאומית אמר כי ב-31 באוגוסט יחל משרדו לבצע אומדן של הנזקים שנגרמו במהלך המבצע. לדבריו הוקמה ועדה, המורכבת מנציגי מוסדות האו"ם, שתפקידה לאסוף את נתוני אומדן הנזקים (צפא, 28 באוגוסט 2014).

מימין: תושבים עוזבים את המקלטים של אונר"א (ופא, 27 באוגוסט 2014).
משמאל: תחילת עבודות לשיקום רצועת עזה (ופא, 30 באוגוסט 2014).

כינוס ועידה לסייע לרצועת עזה

■ **סמיח שכרי** שר החוץ המצרי ציין, כי עתה, לאחר ההסכמה על הפסקת האש, החלו ההכנות לכינוס ועידת התורמים לשיקום רצועת עזה אשר תיערך בתחילת אוקטובר 2014 בקהיר (אלמצרי אליום, 27 באוגוסט 2014). **מחמד אשתיה**, חבר הוועד המרכזי של פתח, אמר כי בכינוס ישתתפו נציגים מ-46 מדינות תורמות בנוסף לנציגי ארגוני האו"ם. בראש הכינוס יעמוד **באן קי מון**, המזכיר הכללי של האו"ם, וככל הנראה גם **אבו מאזן** ישתתף בו (אלג'זירה, 31 באוגוסט 2014).

פעילות להגשת סיוע לרצועת עזה

■ ממשלת ההסכמה הלאומית קראה בדחיפות לכל המדינות להגיש סיוע כלכלי והומניטארי לתושבי רצועת עזה (ופא, 26 באוגוסט 2014). **צאא'ב עריקאת** חבר הוועד הפועל של אשף אמר, כי החל מ-27 באוגוסט 2014 בהוראתו של אבו מאזן החלה הרשות לנהל שיחות עם הממשל האמריקאי ומזכיר המדינה ג'והן קרי בדרישה, שיחל מבצע הומניטארי לרצועת עזה (אלג'זירה, 27 באוגוסט 2014).

■ בתוך כך מתח **מחמוד אלעאלול**, חבר הוועד המרכזי של פתח, ביקורת על חמאס על כך שהיא משתלטה, לדבריו, על המזון והסיוע המגיע לרצועה ומעבירה אותו למחסניה הפרטיים (רדיו קול פלסטין, 31 באוגוסט 2014).

■ מדינות שונות החלו לשגר משלוחי סיוע לרצועה:

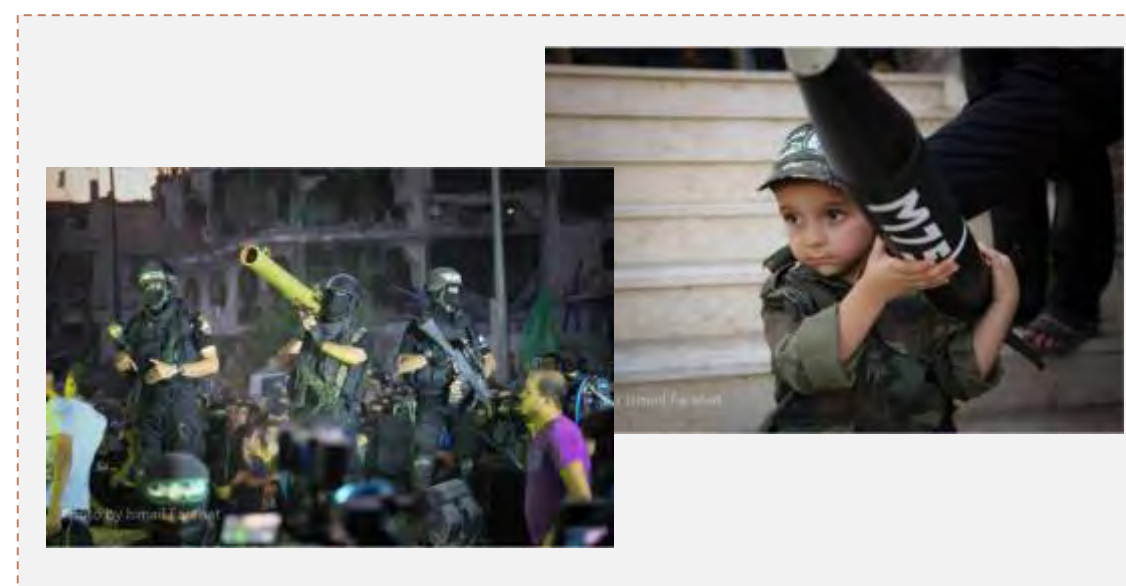
- **תורכיה** - משלוח סיוע מתורכיה הגיע ב-28 באוגוסט 2014 לרצועת עזה דרך מעבר רפיח המשלוח כלל 92 טונות סוכר (אנטוליה, 28 באוגוסט 2014). לדברי שר הבריאות התורכי פנום לתורכיה עוד 33 פצועים נוספים מרצועת עזה לקבלת טיפול בבית חולים בתורכיה. עוד אמר, כי צוות של 80 איש מתורכיה ממתינים לאישור כניסה לרצועה כדי לספק סיוע רפואי (הורית, 29 באוגוסט 2014).
- **סעודיה** במעבר רפיח עברה שיירה סעודית, מטעמו של מלך סעודיה עבדאללה בן עבד אלעזיז. השיירה כללה 19 משאיות, שהכילו 150 טונות של תרופות וציוד רפואי (אליום אלסבאע, 27 באוגוסט 2014). כמו כן העבירה סעודיה משלוח הכולל 67 טונות של סיוע רפואי באמצעות הסהר האדום הפלסטיני (אתר ההר האדום, 1 בספטמבר 2014).
- שיירה **מסלטאנות עומאן**, שהכילה 45 טונות של תרופות וציוד רפואי הגיעה דרך מעבר רפיח (אליום אלסבאע, 27 באוגוסט 2014).
- שיירה **מטעם האו"ם** הכוללת 16 משאיות של מוצרי מזון הגיעה לרצועה דרך מעבר רפיח (אליום אלסבאע, 27 באוגוסט 2014).
- **סודאן** – משלחת רפואית מסודאן הגיעה לרצועת עזה. המשלחת כוללת רופאים ונציגים מטעם ארגון הסהר האדום הסודאני. המשלחת תסייע בטיפול בפצועים בבתי החולים (סוכנות הידיעות SUNA, 28 באוגוסט 2014).
- הסהר האדום **הכוויתי** תרם שני אמבולנסים למשרד הבריאות הפלסטיני. האמבולנסים הועברו לרצועה דרך מעבר רפיח (כווית טיימס, 31 באוגוסט 2014).
- **האיים המלדביים** העבירו תרומה לסהר האדום הכוויתי בשווי של 1.9 מיליון דולרים המיועדים לרצועת עזה (Relief Web, 27 באוגוסט 2014).

עצרות לרגל סיום הלחימה

■ מיד עם פרסומן של הידיעות על הפסקת האש יצאו אלפים מתושבי רצועת עזה לרחובות חילקו דברי מתיקה, ירו זיקוקים והניפו את דגלי חמאס. אלפי פלסטינים השתתפו בעצרות, שקיימו חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין ברצועת עזה. במסגרת העצרות פעלה חמאס להזמת הדיווחים על מותו של **מחמד צ'יף** ראש הזרוע הצבאית, כתוצאה מתקיפת חיל האוויר הישראלי, במסגרת זאת נערכה **תהלוכה לחידוש שבועת האמונים למפקד הזרוע הצבאית מחמד צ'יף** מול ביתו בח'אן יונס (אלרסאלה.נט, 27 באוגוסט 2014).

מימין: שריפת דגל ישראל בעצרת בעזה. משמאל: בכירי חמאס פאוזי ברהום וסמי אבו זאהרי מונפים על כתפי האזרחים בחגיגות הניצחון בעזה (עזה אלן, 26, 27 באוגוסט 2014).

מימין: ילד לבוש מדים נושא דגם רקטה M75. משמאל: פעילי הזרוע הצבאית של חמאס בחגיגות הניצחון בעזה (עזה אלן, 26, 27 באוגוסט 2014).

■ ב-28 באוגוסט 2014 ערך הג'האד האסלאמי בפלסטין תהלוכת ניצחון בעזה בהשתתפות רבים מבכירי ופעילי הארגון. במהלך התהלוכה הדגיש **ח'אלד אלבטש**, בכיר בארגון, את הצלחתם לרשום ניצחון, להפגיע את ישראל ולהסב לה אבידות. **מחמד אלהנדי** בכיר נוסף בארגון ציין כי מאז ההכרזה על הפסקת האש החל הארגון להיערך לסבב הבא הוא האשים את ישראל כי ביצעה "הירושימה חדשה" נגד תושבי הרצועה (פלסטין אליום, 29 באוגוסט 2014). במהלך האירועים חשפה הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין דובר **חדש שלה המכונה אבו חמזה** אשר נשא לראשונה דברים בעצרת ברצועת עזה. חמזה מחליף בתפקידו את הדובר הקודם, אבו אחמד, אשר נהרג באחת מתקיפות צה"ל ברצועת עזה במהלך מבצע "צוק איתן" (מען, 29 באוגוסט 2014).

אבו חמזה, הדובר החדש של הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין (אתר פלוגות ירושלים, 30 באוגוסט 2014)

התבטאות ח'אלד משעל

■ בנאום, שנשא במסיבת עיתונאים, שכינס בדוחה **ח'אלד משעל**, ראש הלשכה המדינית של חמאס, לרגל סיום מבצע "צוק איתן". שיבח את עמידתו של העם הפלסטיני והדגיש, כי התממשה משוואת מאזן האימה עם ישראל. להלן עיקרי נאומו (אלג'זירה, 28 באוגוסט 2014):

- שיבח את "לוחמי הג'האד", מפקדיהם, את הנהגת חמאס ושאר הארגונים על אופן תפקודם במהלך ימי הלחימה ובכלל זה את הכשרתם, היערכותם, "תחבולותיהם והפתעותיהם". במקביל שיבח את כושר עמידתם של תושבי רצועת עזה והתחייב בפניהם, כי ממשלת ההסכמה הלאומית תדאג לשיקומם.

- טען כי ישראל ביצעה "שואה שעברה את זו של היטלר". יחד עם זאת נפגעה, לדבריו, תדמית הצבא הישראלי "הבלתי מנוצח" שכן, "ההתנגדות" גילתה עליונות במאבק ב"כוח רצון ומלחמת המוחות" מול ישראל כמו גם ביוזמה שנקטה. ועל כן התממשה המשוואה של מאזן האימה. הוא ציין, כי גם בישראל היו חמישה מיליון תושבים, שנאלצו להסתתר במקלטים וגם בישראל הפכו תושבים לעקורים.

- שיבח את האחדות הלאומית הפלסטינית, שבאה לידי ביטוי הן בחזית והן במהלך השיחות בקהיר על אף הניסיון הישראלי לפגוע בה ובפיוס הפנים-פלסטיני.

- "ההתנגדות" ונשק ההתנגדות מקודשים הם דמותו של העם הפלסטיני, מקור השראתו ודרכו אל השחרור. לא תהיה מדיניות ללא "התנגדות" וללא נשקה של ההתנגדות.

הרשות הפלסטינית

פעילות הרשות הפלסטינית לחידוש המשא ומתן

■ מקורות פלסטינים מסרו, כי אבו מאזן גיבש **תוכנית בת שלושה שלבים**, שתתנע בתקופה הקרובה במטרה להגיע למדינה פלסטינית עצמאית. על פי אותם מקורות שלבי התוכנית כוללים (אלשרק אלאוסט, 30 באוגוסט 2014):

- פנייה לארה"ב אשר בתקופה של ארבעה חודשים תקבע את גבולות המדינה הפלסטינית ותביא את ישראל להכיר בהם.
- אם שני הצדדים יקבלו זאת, יחל משא ומתן מידי תחום בזמן, שבמסגרתו יהיה על ישראל להציג מפה של גבולותיה.
- אם הדבר ייכשל יחלו הפלסטינים בתהליך הצטרפות לכל הארגונים הבינלאומיים, כולל בית הדין הבינלאומי בהאג (ICC) ויחלו להגיש תביעות נגד ההנהגה הישראלית.

■ בכינוס פתח בראמאללה אמר **אבו מאזן**, כי במידה ולא יחודש תהליך המשא ומתן בין ממשלת ישראל לממשלת ההסכמה הפלסטינית בכוונת ההנהגה הפלסטינית להצטרף ל-522 ארגונים וגופים בינלאומיים וכן לחתום על אמנת רומא (המהווה מקור הסמכות לפעילותו של בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג) (מען, 31 באוגוסט 2014).

תגובות להחלטת ישראל הכיר בשטחים כאדמות מדינה

■ ב-1 בספטמבר 2014 הודיע מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אלוף יואב (פולי) מרדכי, על כוונת ישראל להכיר בשטח הישוב גבעות בגוש עזיון כאדמות מדינה. השטח, בגודל של כ-3,800 דונמים, מוגדר רשמית עתה כשכונה של אלון שבות והוא נמצאת בחלקו המערבי של גוש עזיון (Ynet, 1 בספטמבר 2014). לדברי מתאם פעולות הממשלה ההכרזה היא המשך להנחיית הדרג המדיני והוא התאפשר לאחר הליך בדיקה מעמיק, שנעשה על ידי צוות של המנהל האזרחי לביורור למי שייכות האדמות (ישראל היום, 1 בספטמבר 2014).

■ ההודעה עוררה גל גינויים פלסטינים כמו גם גינויים מצד מצרים ומדינות המערב. להלן כמה התבטאויות פלסטיניות:

- **נביל אבו רדינה**, דובר הרשות הפלסטינית, גינה את ההחלטה בטענה, כי המדובר בפעולה לא חוקית אשר תוביל להתדרדרות נוספת במצב בשטחים (אלחיאית אלג'דידה, 1 בספטמבר 2014).
- **משרד החוץ** של ממשלת ההסכמה הלאומית פרסם הודעה בה הדגיש, כי מפעל ההתנחלות הוא בלתי לגיטימי ומהווה הפרה של המשפט הבינלאומי. לדברי ההודעה סיפוח השטחים הוא **תוקפנות שאינה פחות מסוכנת מהתוקפנות הישראלית ברצועת עזה**. לדברי ההודעה המדובר בתקיפה מתמשכת ובפשע מלחמה (אתר משרד החוץ, 1 בספטמבר 2014).

• חמאס פרסמה הודעה בה גינתה את ההודעה המהווה "פשע ציוני חמור והפרה בוטה של כל החוקים הבינלאומיים". בהודעה קראה חמאס לפלסטינים להתנגד לכך בכל דרך אפשרית ולארגוני זכויות האדם להתערב (חמאס אינפו, 1 בספטמבר 2014).

מלחמה תודעתית משפטית בישראל

פעילות לפניה לבית הדין הבינלאומי בהאג

■ נושא הגשת תביעה נגד ישראל בבית הדין הבינלאומי בהאג ממשיך להעסיק את הרשות הפלסטינית ואת ארגוני הטרור הפלסטינים. במסגרת זאת ציינה ממשלת ההסכמה הלאומית בישיבתה השבועית את הסכמתם של הארגונים הפלסטינים לחתום על אמנת רומא לשם הצטרפות לבית הדין הבינלאומי הפלילי בהאג כדי לפתוח בהליכים נגד ישראל בגין הפרות פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, שביצעה נגד העם הפלסטיני (ופא, 26 באוגוסט 2014).

■ בתשובה לביקורת, שנמתחה על בית הדין הפלילי בינלאומי בהאג לפיה הוא אינו חוקר את הנושא הפלסטיני בשל לחצים פוליטיים, אמרה פאטו בנסודה, תובעת בית הדין, כי בית הדין הבינלאומי יוכל לפתוח בחקירה בסוגיה הפלסטינית רק כאשר תתקבל פנייה רשמית מהנהגת הרשות הפלסטינית. לדבריה רק מדינות יכולות להצטרף ל-ICC ולכן פניית הרשות משנת 2009, טרם הוכרה כמדינה משקיפה על ידי האו"ם, אינה תקפה. עם זאת אמרה, כי כאשר ה-ICC מקבל סמכות שיפוטית בסוגיה כלשהי הם חוקרים בנחרצות וללא משוא פנים את אלה שביצעו פשעים המוניים וכך ינהגו גם אם יקבלו סמכות לעסוק בנושא הפלסטיני (גרדיין, 29 באוגוסט 2014).

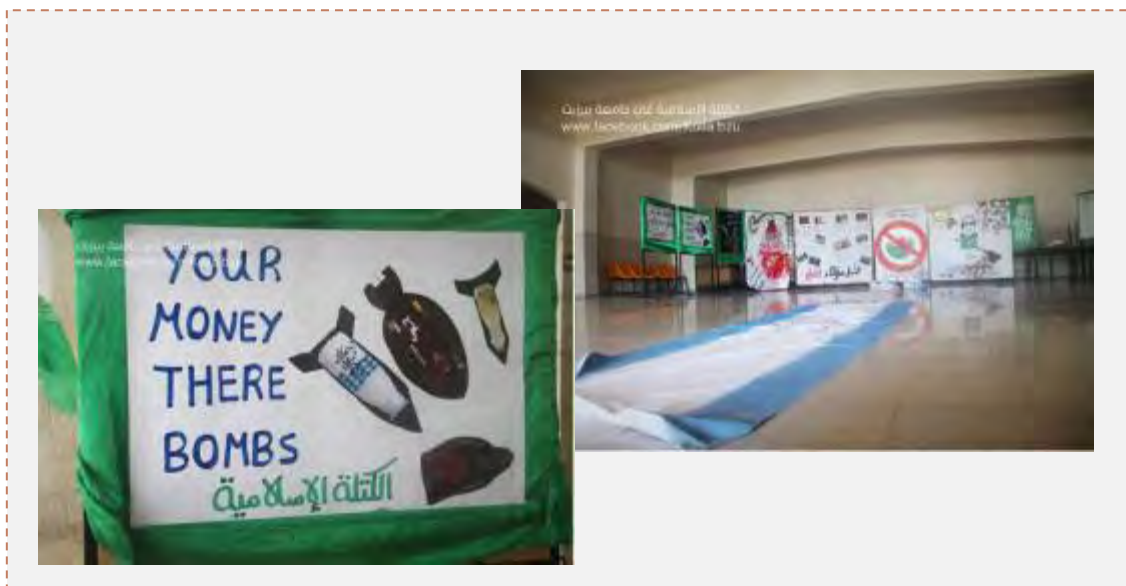
ניסיונות להעמיד לדין ישראלים בעלי אזרחות זרה

■ **ריאצ' אלמלאכי**, שר החוץ בממשלת ההסכמה הלאומית שלח אגרות למזכ"ל האו"ם ולנציגי המדינות בדרישה לחקור את מעורבותם של מתנדבים זרים בביצוע פשעי מלחמה במהלך מבצע "צוק איתן" ולהעמיד אותם לדין. לדבריו התברר, כי אזרחים זרים התנדבו לצה"ל, השתתפו בפעילות הצבאית וביצעו "פשעי מלחמה", תופעה אשר צריכה לדבריו להיחקר על ידי כל הגופים הנוגעים בדבר. כמו כן אמר כי יש לידע אנשים אלה, שהם ביצעו פשעי המלחמה, הפרו את החוק הבינלאומי וכי קיימת אחריות הפלילית, שעשויה להיות מוטלת על השותפים למעשים אלו (ופא, 27 באוגוסט 2014).

החרמת מוצרים ישראליים

■ ברחבי יהודה ושומרון נמשך הקמפיין לקידום מוצרים פלסטינים והחרמת סחורה ישראלית. **בסאם ולויל**, נשיא פדרציית תעשיות המזון ביהודה ושומרון דיווח, כי חלה עלייה במכירות מוצרי החלב והבשר מתוצרת מקומית. לדבריו כחלק מהקמפיין לעידוד המוצרים המקומיים מתכוונות החברות המייצרות מוצרי מזון להציע לצרכנים מחירים מופחתים על מרבית מוצריהן (אלחיאית אלג'דידה, 1 בספטמבר 2014).

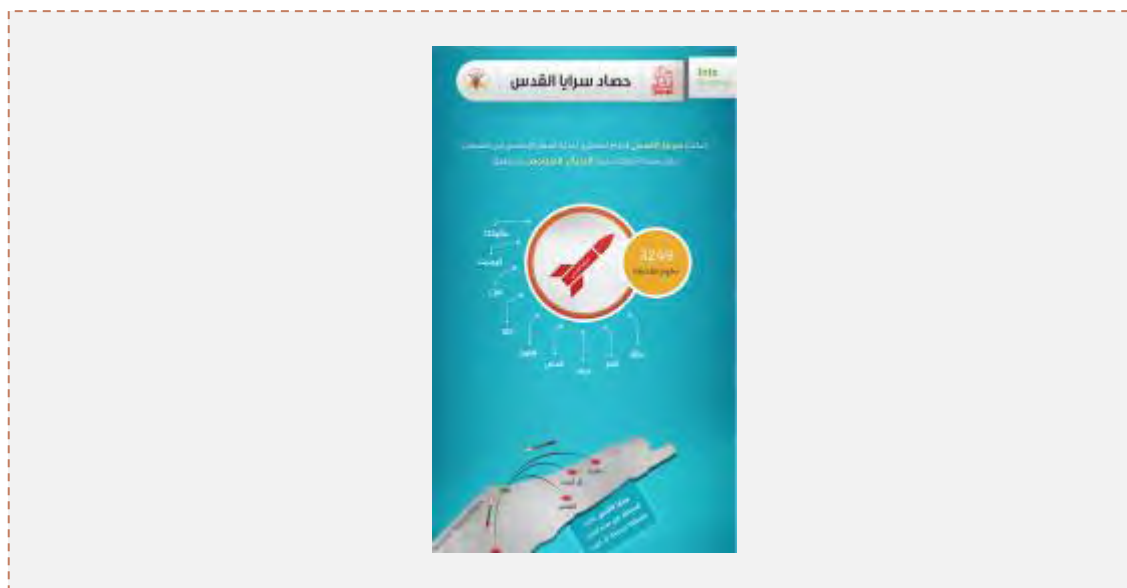
■ בחברון התקיימה עצרת נשים במהלכה הניפו הנשים דגלי פלסטין וכרזות בהן סימאות הקוראות להחרים תוצרת ישראלית. לאחר העצרת סיירו הנשים ברחבי העיר ופקדו חנויות ועסקים במטרה לעודד את בעליהם לשתף פעולה עם הקמפיין (אלקדס, 31 באוגוסט 2014). באוניברסיטת ביר זית נפתחה ב-25 באוגוסט 2014 תערוכה תחת הכותרת "חרם ההתנגדות" הקוראת להחרמת מוצרים הישראליים (דף הפייסבוק של הגוש האסלאמי באוניברסיטת ביר זית, 25 באוגוסט 2014).

מוצגים בתערוכה (דף הפייסבוק של הגוש האסלאמי באוניברסיטת ביר זית, 25 באוגוסט 2014).

הטמעת מיתוס הניצחון

■ אתר הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, פרסם ב-29 באוגוסט 2014 את רשימת "הישגיה" של הזרוע הצבאית במהלך מבצע "צוק איתן". בין ההישגים נמנו: ירי של כ-3,249 רקטות מסוגים שונים לעבר נתניה, תל אביב, ירושלים ודימונה, הרג 30 חיילי צה"ל ב-13 אירועים שונים ופציעתם של 90 חיילים. כמו כן דווח באתר, כי במהלך המבצע נהרגו לארגון 121 מפקדים וחיילים (אתר פלוגות ירושלים, 29 באוגוסט 2014). גדודי עז אלדין אלקסאם, הזרוע הצבאית של חמאס מסרה שתפרסם את רשימותיה בשלב מאוחר יותר (פלסטין אלאן, 30 באוגוסט).

פירוט "הישגי" הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין (אתר פלוגות ירושלים, 29 באוגוסט 2014)